

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru marșale pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sesiunea sinodului arhiepiscopale.

Ședința a V-a din 19 Aprilie (1 Maiu).

Ședința de Joi s'a prefăcut în conferență pentru pertractarea cesiunii cu protopresbiteratul Iliei. În reasumat dăm decursul acestei ședințe.

După deschidere se dă concediu deputatului V. Almășian și se ia la cunoștință raportul președial despre incunoștințarea deputatului Artemiu Feneșan, că nu poate veni la sinod din motivul că n'are concediu.

Se fac mai multe interpelări și propuneri.

Dep. Dr. Nicolau Pop interpelează președiu în ce privește blanchetele despre datele statistice școlare, cari se fac anual în limba maghiară. Președintele răspunde după ce se va informa.

Dep. G. Candrea constatând că școlile comunale de prin comunele parte curat românești parte în mare majoritate române nu se propune religioasă noastră și nu figurează nici limba română ca obiect de învățământ, întreabă ce pași s'au făcut sau se vor face în privința aceasta. Președintele declară că va răspunde în altă ședință.

Dep. Gregoriu Pletoșu propune, ca actele sinodale să se trimită gratuit gimnasiilor din Brașov, Brad și Năsăud apoi ca institutul pedagogic-teologic din Sibiu să-și tipărească în tot anul programă despre cursul învățământului.

Propunerea se dă comisiunei școlare.

Președintele propune următorul proiect de conclud: „Din incidentul casului alegerii de protopresbiter în tractul Iliei, cuprins în raportul general al consistoriului plenar, comisiunea organizatoare se însărcinează a prezenta sinodului cât mai curând un proiect de instrucțiune specială, prin care să se reguleze procedura consistoriului la denumirea protopresbiterului, ca prin denumirea din cei trei aleși să nu devină iluzoriu dreptul de alegere al sinodului protopresbiteral.”

Asupra acestui proiect de conclud se decide, a se transpune comisiunei organizatoare.

La ordinea zilei urmează dezbaterile asupra raportului comisiunei organizatoare în cauza întregirii protopresbiteratului Iliei.

Dep. Dr. Pușcariu propune, ca dezbaterile asupra proiectului să se curme până ce va prezenta comisiunea organizatoare raportul asupra propunerii Escelenței Sale P. arhiepiscop.

Sinodul pentru stabilirea unei propuneri acceptabile de toți membrii sinodului, preface ședința publică în conferență, după a cărei ridicare din propunerea deputatului Ilarie Duvlea se ia următorul conclud:

Sinodul ia spre știință partea din raportul consistoriului plenar care privește afacerea întregirii protopresbiteratului Iliei.

În contra acestui conclud deputatul Simeon Popescu însușă vot separat.

Se ia spre știință raportul consistoriului în ce privește renunțarea protopresbiterului Simeon P. Moldovan din cauza bătrânețelor și instituirea de profesori suplenți în seminarul arhiepiscopale.

Ședința a VI-a din 20 Aprilie (2 Maiu).

După autenticarea protocolului se deneagă concediu cerut prin telegramă de dep. Ioan Cipu din lipsa de motive.

Dep. Rubin Pațița interpelează în privința instituirii de capelan în parohia Têu, protopresbiteratul Mercurei. Președintele promite că va răspunde la timpul său.

Dep. Simion Popescu și cetesce votul separat înșinat în ședința precedentă. — Se aceluși protocol.

La ordinea zilei urmează acum raportul consistoriului cu privire la ajutorul de stat. Ministrul de culte și instrucțiune publică comunică consistoriului o ordinațiune ministerială, în care se regulează împărțirea ajutorului de stat. În sensul statutului aprobat și de Maiestatea Sa, acest

ajutoriu împărătesc pe viitoriu se va împărți de către ministru. Aclo sînt a se adresa cererile pentru ajutoriu, și tot acolo se va decide în cele din urmă luarea sau neluarea lor în considerațiune. Biserica va fi și ea ascultată, însă părerea ei nu va fi decizătoare pentru ministru la împărțirea ajutoarelor.

Raportorul comisiunei organizatoare, dl Anania Trombițaș cetesce hârtia ministrului privitoare la acest obiect și actele întregitoare. S'a deschis apoi discuțiunea.

Raportorul spune că consistoriul a pertractat acest obiect și că el a compus o reprezentațiune la ministru, în care se cere a se susține și în viitoriu rezoluțiunea preainaltă dela anul 1861.

Președintele nu s'a putut încă așterea ministrului din cauză că traducerea în limba maghiară, făcută în cancelaria consistorială, nefind într'ua toate satisfăcătoare, președintele însuși a trebuit să o ia la reviziune, dar n'a fost în stare a o termina, fiind ocupat cu afacerile ce trebuiau pregătite pentru sinod. De altminteru areflă că este în interesul cauzei, că sinodul ca reprezentanța bisericei are ocaziune acum a se pronunța asupra obiectului.

Comisiunea organizatoare propune, ca sinodul aprobând reprezentațiunea consistoriului, să și-o facă de a sa, și să o aștearnă încă în decursul acestei sesiuni la ministru. La cas că aceasta n'ar avea efect, consistoriul se recurgă la dietă și în rëndul din urmă la Maiestate prin deputațiune. Dacă toate ne vor fi zădarnice, sinodul declară că renunță la ajutoriul de stat. Despre aceste se incunoștințeze clerul și poporul.

Dep. Eugen Brote este contra comisiunei și nu primește de cât punctul prim din propunere. Începând dela anul 1875, arată că sinodul prin 1877 și 1878 a decuși să se facă reprezentațiuni și se meargă deputațiuni, însă toate au fost în zadar, căci nu s'au executat.

Revenind la reprezentațiunea consistoriului dice că motivele învocate de președiu pentru neespedarea reprezentațiunii nu-i par destul de serioase, și dînsul cât timp comisiunea organizatoare nu-i va da garanții că reprezentațiunea se va și espeda, e contra comisiunei.

Președintele răspunde domnului Brote în ce privește serioșitatea motivelor. Nu pot — dice — regula eu modul de cugetare al dlui Brote, însă nu i permit să-mi tragă la îndoială serioșitatea vorbelor mele. Reprezentațiunea s'a făcut cu concursul și ajutoriul meu. Sum pentru reprezentațiune, și declar că este necesitate să o facem, aceasta este datorință pentru noi dela care nime nu ne poate dispensa. Cred că toți sîntem de o părere în privința aceasta și domnul Brote încă. Cât pentru garanții, prezentați-mi mâne reprezentațiunea, și eu o subscriu.

Dep. Brote: reflectează în cesiune personală, arătând că nici pe departe n'a avut în cuget a vătăma persoana Esc. Sale.

Dep. Dr. Nic. Pop: În raportul consistoriului stă că a venit la Sibiu un comisariu ministerial în această afacere. Să ni se dea deslușiri.

Pres. În primele zile a le lui Septembrie anul trecut, a venit aici un comisariu dela ministru și a cercetat cum s'a distribuit ajutoriul de stat cu 1861 începând. Eu în prezența secretariului consistorial i-am dat informațiunile cerute, însă numai oral. A fost o greșală în care nu am luat despre protocol, însă nici prin minte nu mi-a venit că ce se prepară pentru biserică. Credeam că ministrul își eserciază dreptul de suprainspecțiune și bona fide am lucrat după cum am istorisit.

Dr. N. Pop, se declară îndestulit cu deslușirile date.

Dep. Truța află mare greșală în neespedarea reprezentațiunii, căci acum nu am sta unde stăm, dacă reprezentațiunea consistoriului s'ar fi espedit. Reprezentațiunea consistoriului e bună și o primește.

Pres. Și aici este o mică imputare. Reflectează pe domnul Truța că dacă domnia sa era la centru și vedea ocupațiunile consistoriului și a le președiu acuma n'ar fi vorbit astfel. În fine roagă pe deputați a nu repeți imputări fără temei.

Dep. Cosma constată că actul ministerial e plin de necorecități. S'a lucrat cu atâta necunoștință de cauză la ministru, încât dacă ne-am lua după forme și cuprinsul actelor ministrului, n'ar trebui să ne batem capul cum să-i răspundem mai demn.

În actele ministeriale se vorbește acum de metropolie, acum de metropolit, încât după starea faptică statutul se ocupă cu un lucru ce nu există, regulează un fel de ajutoriu al metropoliei, care nu există.

Este pentru propunerea comisiunei organizatoare. Deși sîntem săraci ținem mai mult la autonomia bisericei noastre, și nu primim umilitoriu ajutoriu împărțit prin solgăbirăi.

Dep. Cristea regretă că un ajutoriu ce ni s'a dat din grație pe un timp fără constituțiune, ni se ia astăzi prin un ministeriu constituțional. Consimite ca reprezentațiunea consistoriului „mutatis mutandis” să se primească și să se espedeze. Cu privire la garanții dice că Escelența Sa le nedește imputări. D sa încă se espune a dice în termeni aleși că cele petrecute dela 1875 începând ne fac să credem că nici această reprezentațiune nu se va espeda. Nu se poate nega că lucrurile pertractate au rămas neespedate. Domnia sa nu face imputări însă trebuie să regrete că lucrurile pe noi ne-au surprins. Esc. Sa ca consiliar intim de stat trebuia să prevadă lucrurile și să prevină încă la 1875 și de atunci până acuma.

Primește propunerea sperând că sinodul va afla modalitatea cum să se espedeze reprezentațiunea.

Președintele: Domnul Cristea este în rătăcire când crede că eu ca consiliar intim trebuia să știu intențiunile și pașii ministrului. Nu știu mai cuprinde oare-cineva astfel rangul meu. E rătăcire a crede așa ceva. Despre pașii ministrului n'am știut nimica nici la 1875 nici acuma.

Ce privește venirea comisariului ministerial, eu i-am dat toate actele, creșd că și eserciază dreptul de inspecțiune suprema în minima oam.

Eu nu pot penetra în inimile oamenilor. Darul meu arhieresc nu merge până acolo. Dacă crede cineva că eu contribuia la stricarea bisericei și me suspiciunează, trebuie să resping asemenea suspiciune.

Dep. Cristea: Credeam și am presupus că Esc. Sa ca consiliar are amoscini despre cele ce se intenționează asupra bisericei. Dacă Esc. Sa ne spune că n'a știut despre tot lucrul nimica, trebuie să o cred, pentru că Esc. Sa și cunoaște mai bine poziția. De suspicionat, n'am suspicionat.

După ce mai vorbește deputatul Pațița, se încheie dezbaterile generală asupra acestui obiect, și se începe dezbaterile specială.

Dep. Iosif Pușcariu propune că reprezentațiunea să fie prezentată de o deputațiune de 9 membrii.

Dep. Preda propune ca reprezentațiunea să o facă și trimită consistoriul, ca să nu punem în joc constituțiunea bisericească.

Dep. Eugen Brote propune ca să se primească numai punctul prim din propunerea comisiunei organizatoare, adică să se trimită reprezentațiunea. Ce va mai face consistoriul, va vedea.

Dep. Zacharie Boiu este pentru reprezentațiune însă așa, ca cea a consistoriului să fie adoptată de sindac mutatis mutandis. E contra deputatului, căci prin reprezentațiune nu este finalizat actul.

Dep. Truța este pentru reprezentațiune la ministru și pentru deputațiune la tron.

Deput. Nic. Pop e pentru propunerea deput. Pușcariu. Prin deputațiune dăm mai mare ponderoșitate actului și ministru nu-l va pune la dosariu.

Mai vorbesc deputații Duvlea și Dănilă apoi Cosma contra deputațiunii, care nu face nici o impresiune.

Contra mergerei la dietă au vorbit deputații Brote, Preda, Cristea, archimandritul Popea, Truța, Dr. Nic. Pop și Raț. Pentru, Cosma, Piso și raportul.

Înceiându-se desbaterea sinodul cu unanimitate de voturi a luat concludul următoriu:

1. Pe baza informațiilor, că reprezentațiunea consistoriului încă nu s'a espedit, sinodul acceptază reprezentațiunea făcută de consistoriu, o declară de a sa, și însărcinează comisiunea organizatoare: a prezenta biroului sinodal reprezentațiunea așa, ca să se poată numai decât espeda sub durata acestei sesiuni siondale; totodată sinodul ca reprezentanța legală a bisericeii gr. or. române din archidieceasă declară în mod solemn: că sub astfel de condițiuni, cum sânt cele cuprinse în hârtia ministerială susprovocată, cari vatămă adânc autonomia bisericeii noastre garantată prin legile patriei, nu poate primi ajutorul de stat de 25,000 fl., și acestui enunțat să se dea espresiuie clară în reprezentațiunea sinodului.

2. Pentru cazul unui rezultat nefavorabil consistoriul se însărcinează, a face în numele sinodului o prea umilită reprezentațiune la preanaltul tron, carea să se subștearnă Maiestății Sale prin o deputațiune.

3. Consistoriul se însărcinează, a încunoscînța fără amânare pe preoțimea și comunele bisericesci din archidieceasă despre acest conclud sinodal și ale pofti, ca până la definitivă decideră a acestei cauze să fie în așteptare.

Revista politică.

Dieta ungurească se va disolva la 20 a lunei curgătoare, aceasta este vestea cea mai nouă ce ne aduce „Cor. Pol”. Se ȳice că turbulentele desbateri din țilele din urmă au determinat pre guvern la luarea acestei decisiuni.

Conferența în cestiunea finanțelor Egiptului dă bogată materie diarelor mari și mici. Nu este eschisă posibilitatea, că afară de cestiunea finanțelor va veni pe tapet și starea politică a țerei Faraonilor.

Despre călătoria principelui de coroană Rudolf în Orient și în special despre petrecerea lui în Belgrad cetim fel de fel de rapoarte. Cu deosebire se ocupă ȳiaristica din Viena cu mare predilecțiune de toastul regelui Milan, în care se accentuează, că Serbia are să mulțamească monarchiei noastre actuala sa stare infloritoare și parte mare și independența.

Lucru mai natural ca recunoscerea acestui adevăr. Unii 'si câștigă independența prin vitejia bravei armate, alții prin bunăvoința vecinilor. Care are mai solidă basă, viitoriul ne va arăta.

Germania este țara cea mai espusă curentului socialistic anarchistic, și ea se apără din rășputeri cu legi votate aproape la poruncă și esecutate cu mână de fer. Cu privire la desbaterile din parlamentul din Berlin privitoare la acest obiect cetim în „Romanul” de Sâmbăta trecută:

În fine guvernul german a ȳis, în ședința dela 28 Aprilie a comisiunii însărcinate cu cercetarea legii contra socialistilor, cuvântul seu din urmă în privința acestei legi. D. de Putkammer declară în numele guvernului, că respinge toate amendamentele și că nu cere decât un *da* sau *nu*. Este probabil că această atitudine a fost adoptată în urma consiliului de ministrii ținut cu o ȳi mai înainte sub presidența principelui de Bismarck. Guvernul voește prelungirea legii contra socialistilor fără nici o modificare și poate că, pe lângă aceasta va prezenta și un proiect de lege contra anarchistilor, de vreme ce partida liber-cugetătoare a elaborat deja un asemenea proiect și l-a pus în vedere dlui ministru Boticher. Astfel dar, eventualitatea unei disolvări a Reichstagului devine din ce în ce mai vedită. Ea a devenit cu atât mai probabil, cu cât d. Windhorst a declarat în comisiune că va susține amandamentele sale chiar și în ședința publică. Eată în adevăr, ce relațiune aduce din Berlin o depeșă cu data de 29 Aprilie:

A devenit mai îndoiioasă ca până acum admiterea legii contra socialistilor, în urma ședinții de ieri seara a comisiunii în care d. de Putkammer declară încă odată că respinge ori-ce amendament, de vreme ce legea contra socialistilor este minimul ce guvernul poate pretinde, pe când d. Windhorst afirmă că prin urmare este peste puțină o înțelegere, că va susține și în ședința publică amendamentele sale și va arăta națiunii buna voință a Reichstagului, pe care guvernul o respinge.

Merită o deosebită atențiune declaratiunea d-lui de Putkammer, că această lege a împedecat o mai mare întindere a social democrației, mărturind însă în același timp că aceasta a dispărut numai dela suprafața, întărind agitațiunile secrete. Majoritatea de 13 voturi contra 7, cu care comisiunea

a primit amendamentul d lui Windhorst, care opresce interȳicerea preventivă a întrunirilor, arată destul de lămurit care a fost soarta legii în comisiune.

Declaratiunea d lui Botticher, că în zadar guvernul a negociat în 1881 cu Rusia și Austria pentru protegierea contra atentatelor, fiind că Rusia și Austria n'au putut să se unească, n'a produs nici o impresiune.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung” publică astăzi un nou articol fulgerător, care nu este tocmai fără însemnătate pentru actuala situațiune politică. Organul cancelarului imperiului acuză pe centru, sub formă de polemică contra ȳiarului „Germania”, că e în legătură cu partida revoluționară polonă. În acest articol se dechiară că soldații de naționalitate polonă și vor vërșă sângele lor contra protivnicilor revoluționari ai regelui lor, precum și l'au vërșat și pe câmpiile de resboiu ale Franciei.

„Național Zeitung” afirmă că Germania a acceptat mai întâiu invitațiunea de a lua parte la conferența, în privința Egiptului; după dënșă au venit Austria și Italia, ear Rusia n'a consimțit încă.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Brașov, 16 Aprilie 1884. Dle Redactor! În Vinerea tecută 13/25 l. c. s'au întrunit alegătorii români din cele 4 cercuri electorale ale comitatului Brașovului la hotel Nr. 1, a cărui sală deja pe la 2 oare p. m. gema de mulțimea poporului, în mijlocul căruia se vedea multă inteligență — preoți, învățatori etc. Presidiul a fost condus de dl avocat O. Sorescu, care a accentuat în scurte cuvinte decisiunile conferenței generale naționale din 1881, din care a rezultat Memorandul nostru politic cunoscut. Mai accentuă dl presid. și preîngrigirea inamicilor față de acești pași întreprinși de națiunea noastră.

După deschiderea ședinței se cetesce ordinul restrictiv polițian, prin care se dispune a nu se abate dela programă și a nu se tulbura liniștea publică (curat ca în Siberia!), să cetesce apoi programa obiectelor de desbătut:

a) constituirea ad-hoc a adunării, b) espresiuiea alegătorilor asupra atitudinii naționale pe viitoriu, c) alegerea membrilor comitetului central de acțiune și în fine d) alegerea delegațiilor pentru conferența națională politică, ce se va ținea în curând la Sibiu.

La a) Se aclamă de president ad-hoc dl O. Sorescu și de secretari ad-hoc dnii V. Voina și Dr. I. Bozaceanu,

La b) Dl Diamandi Manole arată avantajele hotărîrilor conferenței naționale ținută la Sibiu în Maiu 1881 a cărei programe o și cetesce, apelează apoi la bunul tact al alegătorilor de a nu părăsi cu nici un preț solidaritatea, căci numai așa vom fi considerați de streini, dar despărțiți în partide vom fi parțial înfrânți. În înțelesul acestor cuvinte propune și adunarea primesece următoarea

Declarațiune:

Alegătorii români din orașul și comitatul Brușovului, întruniți aȳi Vineri la 13 Aprilie în conferența generală, declară solem și unanim, că aderează la programa statorită de adunarea generală dela 12—14 Maiu 1881 în Sibiu; declară și se obligă a fi solidari întru toate cu hotărîrile, ce se vor lua în viitoarea conferență a partidei naționale române din Transilvania și Ungaria care conferența se va ținea în primăvara acestui an earăși în Sibiu.

La c) ca membrii în comitetul central de acțiune la propunerea dlui Dr. G. Baiulescu se aleg prin aclamațiune următorii domni:

Cercul I. Dr. N. Pop, Dr. Aureliu Murășan, O Sorescu, G. Perșenariu, G. B. Pop, Gl Porescu, Dr. I. Neagoe.

Cercul II. Diamandi Manole, Ioan Lenger, L. Romao, Ioan Stinge jun. D. Pascu, Sterie Stinghe, S. Mărginean, V. Voina, G. Navrea, Th. Zernovean.

Cercul III. Radu Popea, Alece Verzea, G. Ludu, Er. Verzea, G. Dogariu, G. Urdea, Anast. Bărșean, Mat. Grama.

Cercul IV. Ios. Comanescu, Ios. Micu, Al. Măierușan Marin învêț., G. Proca, D. Nan, St. Taus.

De president al acestui comitet să alege dl avocat Octavian Sorescu.

La d) Alegerea delegațiilor pentru conferența națională din Sibiu s'a efectuit tot prin aclamațiune. Resultatul aclamațiilor este:

Cercul I. Diamandi Manole și V. Voina;

„ II. Dr. A. Murășan și G. B. Pop;

„ III. Al. Verzea și Victor, Popea parochi;

„ IV. Sim. Mărginean și Dr. I. Neagoe.

După eschauriarea obiectelor de desbătut, presidiul mulțamesce alegătorilor pentru ascultarea, ce au dat-o cerculariului de convocare, participând la această adunare un număr atât de impasant de alegători, mulțamesce pentru liniștea, ce s'a păstrat în decursul desbaterilor și pentru spiritul solidar, ce i-a condus într'u aducerea concludelor, apoi dechiară ședința de închisă.

Acestea lucruri de interes am aflat cu cale — a ve împărtași din desbaterile oficioase a le adunării. La adunări de acestea mari și rari, însă unde se aglomerează multă inteligență, nu sânt de interes mic nici discuțiile neoficioase, conversări și dispute în cercuri private. Cred că

nu mi veți refusa unele amănunte și din desbaterile de această categorie, cari desbătându-se într'un mod prea serios, m'au făcut să le aprețiez și eu la acest loc cu atât mai vërșos căci sânt în interesul bisericeii și scoalei.

Era adecă vorba între mai mulți înși despre brânele roșii. Espresiuiea: „pela Bran a plouat brâne roșii” îmi atrase atențiunea. Întâi nu me încredeam în corectitatea sunetelor ajunse la urechea mea, se pără a fi glumă sau satiră. Dar apoi cestiunea s'a limpețit. S'a istorisit din mai multe părți întrebând, că oare pentru ce se dau brânele roșii? Se dau ele oare ca ordurilă pentru merite? S'au doară s'a dat pentru a distinge în ranguri pe peoți, cari au ofi ii mai înalte și ca să se distingă pentru merite?

O normă ar trebui să se pădiască și aci; și nu e suficientă în constituțiune numai recomandarea protopopilor sau a Venerabilului consistoriu ci precum este pentru învățatori să și dea părerea asupra meritelor cutărei sau cutărei persoane Sinoadele protopopesci, cari sciu și vęd ceea ce a făcut și face x — y. Cunoascem preoți de câte 30 de ani în oficiu, cari prin lupta lor au înființat școale normale au făcut și alte fapte demne de recunoscînța, cari sânt prea cunoscute de autoritățile bisericesci, dară n'au fost considerați; alții earăși prin lupte neoboșite și jertfe de tot felul au organizat și îmbunătățit salariile învățătorilor sau chiar poziția următorilor lor în chemarea preoțescă. Lucrările au fost lăudate și admirate de căpeteniile eclesiastice atât de cele mari cât și de cele mici, de făptuitor însă carele a avut o viață mucenicească, până ce au eluptat atari fapte, nu și-a adus aminte nici șeful de joci nici cel de sus. Casuri de acestea câte vor fi în Archidieceasă și — fiind-că omul e om și preotul încă e om, rari zeloși de aceștia vor fi cari să nu se disugste a mai face ceva, din ceea ce nu e datoriu! Nu cu considerațiuni unilaterale se cresce o pepinerie de oameni cu caractere religioase morale și cu aderiță la virtuți ci din considerarea religiosității, a moralei și a însuși virtuților. Nu sciu, când va veni și acel timp ca să se apreție și premieze virtuțile după adevărata lor valoare și fără considerațiuni de interes personal!*).....

Satulung, 18 Aprilie 1884 Dle Redactor! Sum provocat de Parintele Perșenariu din Brașovul vechiu a me înfățișa față în față cu dsa la acest loc înaintea celui mai drept și imparțial judecătoriu de pe relivul pământesc — înaintea publicului cetitoriu. Cu inima linișcită și cu față veselă îi privesc în față deși fără bucurie, căci cu toată modestia și respectul ce l am față de stimata dsale persoană, ca față bisericească me vęd silit a constata adevăruri, cari nu se prea potrivesc cu vađa și cu demnitatea ce o pcartă. Promit însă, că numai până atunci voi sta de vorbă cu d-sa, până când va ține cont de aceste nobile caractere, cari nu le a prea considerat în correspondența din 9 Aprilie a. c. publicată în Nr. 43 al acestui ȳiar și subscrișă de „George Puiu epitrop”. Față de această correspondința ne vom lumina îndată.

Correspondența numită — ca combatentă a modestelor mele rënduri din 9 Martie v. a. c. publicate în Nr. 31 al „Tel. Rom.” e subsemnată cum am ȳis, de dl epitrop G. Puiu; dar oare crede Parintele Perșenariu, cumcă așa va ameiți priceperea publicului cetitoriu, să creadă, cumcă într'aderăr acela e conceptul sau cel puțin scrisoarea d-lui Puiu? ale cărui puteri spirituale nu sânt de loc accesibile pentru priceperea unui concept atât de măiestrit și foițat ca cel din correspondența apărătoare și cu atât mai puțin pentru facerea lui. Când ai pus ideile d-tale, spectabile Parinte, în peana prefăcută dibace a d-lui Puiu, cugetatu-teai la poziția d-tale în asemănare cu „înalta” personalitate a dumniului al cărui client te-ai făcut și a cărui față e bine cunoscută de la tribunal criminal? Veđi aici poate fi vorba de client și apărătoriu, dar nu la relațiunea nevinovatei male notițe din correspondența-mi citată. Dar să mergem mai departe! Când ai grămădit d-ta laudele acelea pe „zelosul, activul, neobositul binevoitoriu și binefăcătorul” paroch din Brașovul vechiu carele a lucrat în „via Domnului” pentru binele..... cugetatu-teai la necompatibilitatea nobilului caracter a bunului simț și a adevăratei consciințe cu faptă ca aceasta? Dacă îți place a-ți validita atari nobile jertfe, atunci și ai făcut numai datoria, cu toate că ridicarea scoalei și alte îmbunătățiri își au isvorul din activitatea anumitor parochieni de ai dtale ca dl Gligor Porescu și Ogea, cu cari ve împungeați la toate ocașiunile, de oarece acestia nu înțelegau jertfa pentru binele comun așa precum o înțelegi d-ta. Dacă toate jertfele pentru biserică și școală le-ai adus domniata, pentru ce nai făcut aceasta și după eșirea domnului Porescu din parochia d-tale, din care timp și-ai jucat mendrele cum și-a plăcut.

*) Omul virtuos se îndestulesce cu respata liniștitei sale consciințe. Și cei fără respata aici, vor afla respatarea în ceriu, căci pre pământ nu este adevărată perfecțiune. Red.

Să analizăm puțintel corespondința apărătoare a dlui Puiu! În aceasta vin multe isbucnituri, cari lovesc nu numai în nevinovata mea notiță și indirect în mica mea persoană ci și în zeloții și vrednici învățători din Brașovul vechiu, cari fără nici o vină și cu toată modestia d-lor sunt trași și tăvăliți în noroi prin corespondența „apărătoare” a dlui Puiu. Cât pentru invectivele prin cari se intenționează înnegrirea fețelor d-nilor învățătorisusumiți, nu cade în competiția mea; d-nilor vor cei mai bine cum stau lucrurile și cred, că barea — a această ocazie — a răbda — și vor pași cu toată bărbăția la constatarea adevărului. Referitoriu la modesta mea persoană, află spectabilul Părinte, că regret din suflet, căci nu sum învățătoriu, precum afirmi d-ta dîcînd că „... invențiunea tendențioasă... numai dela un învățător poate veni.” Țin mult la tagma precercării omenimei întregi, în acestora fericirea și bunăstarea pe acest pământ, ear în a acelora dincolo de de momment. Respectez pe cei, ce s jertfesc cu trup și suflet pentru luminarea prosperarea și fericirea poporului. De aci vine, că ajutat de modestele mele cunoștințe, îmi place a me ocupa cu cestiuni scolastice și bisericesci, îmi place a petrece între învățători și preoți, deși ocupațiunea mea me silesce a face dese alergături, dese călătorii într-o parte și într-alta.

La astfel de ocașuni nu pot trece cu vederea unele rane, de cari suferă scoala și biserica, ci îmi fac notițe în diaicul meu de călătorie, care îmi servesc și acum o oglindă jalnică, a multelor întâmplări petrecute în Brașovul vechiu. Acest diaic me face de multe ori pe lângă toată venerațiunea, a incrimina *mihî Deus veniam* — pe unele, dîc unele persoane bisericesci, cari își impun de cuvintele: „Fugi de certe și vei imputa pécatele; omul mănios va ațâța certe” (Is. Sir. 28, 8.) „Slugii Domnului nu va se cade, să se sfădească, ci blând să fie cătră toți, învățătoriu, suferitoriu.” (II. Tim. 2, 24.) Își uită, dîc, de aceste precepte și pornesc cele mai mari prigoniuri asupra învățătorului, care duce cea mai grea — dar sublimă — sarcină.

Cătu-i pentru aserțiunea, că adunarea învățătorilor ar fi ținut numai o jumătate de di, „flă, sfințite Părinte, că în corespondența mea din 9 Martie stau și cuvintele: „... ambele ședințe, înainte și după prânz...”, precum s'a întâmplat. Apoi „banchetele”! Câți învățători s'au adunat aici în Satulung, s'au adunat oare pentru de a face banchete, beții? Această însemnatate au la d-ta adunările învățătoresci hotărâse de autoritățile noastre bisericesci și scolare, sub a căror disciplină te afli și d-ta? Fii convins, că, dacă s'ar fi întâmplat una ca aceea, să vină învățătorii aici pe la noi să corumpă poporul prin desfrânare, eu ași fi fost cel dintâiu, care ași fi resculat toată mocăniunea noastră și am fi scos de petrii pe nise, crebnieci luminători ca aceia. În fine încă una, carea nici eu nu o pot mistui! Dîci, cinstite Părinte, că, dacă nu sînt mulțamiți d-nii învățători cu salariile de câte 3 și 400 fl. (??), atunci să poftiască în întreg protopopiatul și, dacă le place chiar la parochiile cele mai bogate! Va să dîcă aci e buba! aci să vedem scopul, ce-l urmăresc sfințita! În urmă săturându-se ei de „voie bună”, să ia lumea în cap, să meargă unde-or vedea cu ochii numai de Brașovul vechiu să nu mai audă și atunci atunci D-ta ai cu un isvor devenit mai mult pentru binele „comun”! Apoi Dumneșeu să-ți Ajute!

Cohalm, 16 Aprilie 1884. Onorată Redacțiune! Am promis în corespondența precedentă a reveni. Nu voi să țin în așteptare publicul cetitoriu.

Am dîs că conform hotărîrei posesorilor din Cohalm, o comisiune aleasă avea să primească voturile asupra propunerii săsesci și române. Comisiunea prin declarația de pace înceată activitatea și președintele adunării generale d. pretore, nu avu vreme a dispune cele necesare până în zilele Pascilor noastre. Prin un circulariu nulifică declarația de pace și hotărâse zilele de 12 și 13 l. c. pentru votare.

În timpul cât afacerea remase baltă sosiră foile catastrale și aflocatorii nostri lucrară pe moarte la calcularea pământului săsesc, ba ce e mai mult fără scirea comisiunii luară listele de votare și introduseră pe lângă fie care nume posesia acei-luia. Vădînd că nu ies la cale de pământul privat supus pășunii, ascodesc ca să introducă la vot totalul posesiei, adecă și intravilanul și toate locurile posesate și închise cu gard sau luci, precum și cele substrase pășunii prin hotărîre legală.

Înzadar protestară membrii români ai comisiunii, înzadar alergară la pretore că nu putură reuși

cu justa lor cerere, unică logică, de a se eschide dela vot tot teritoriul sustras pășunii.

Perdînd ori-ce speranță d'a putea ajunge la înțelegere cu membrii trași în majoritate cu unul, înaintară protestul înscris pretorelui, care este da toriu a chiarifica și a susține hotărîrile subpretorilor sei. Vom vedea rezultatul.

Majoritatea comisiunii vădînd pasul acesta al minorității hotărâse ceva, ce pune vîrf tuturor cererilor ei absurde, adecă d'a introduce în lipsele ei de votisare pământul comunei ce se află în cupriașii posesiei private!! și aceasta cu toate explicațiunile date de pretore că așa ceva nu se poate face.

Pentru ca să fiu mai înțeles eată ce conține punctul referitoriu la această cestiune din decizia ministerială Nr 57654/83:

„A szabályrendelet nem terjedhet ki a magánbir-
„tok mikénti használatának meghatározására mert
„erre a birtokosok a birtok aránylagos többsége van hi-
„vatva, etc.”

Ori cine scie citi și judeca nu poate înțelege acest punct ca confrății noștri sasi. Dar scopul dîșilor nu este altul decăt a împiedeca scoaterea vitelor, cel mai detrectabil mijloc de răsbunare. Boii și caii bieților locuitori d'aci sînt în grașd acum când în toate părțile turmele sînt de mult la iarbă, sbiară cei mai mulți de foame și toți vădînd și mirosind timpul frumos de primăvară!

Atât despre pământul privat. Cu acestea însă nu se umple cupa suferințelor românilor Cohalmeni.

Comuna noastră dispune de o avere alosidială însemnată. Parte din aceea s'au flosodiat din timpuri vechi pentru pășune, fără nici o tacsă, aducînd partea cealaltă venituri destul de însemnate pentru acoperirea cheltuelilor comunale. Nu numai că veniturile acoperea cheltuelile, dar sub primarul M. Ickeli până la 1881 cassa comunală dispune de preste 15000 fl. v. a.

Dela 1871 pînă în pământul comunal aducea câte 1200 fl. pe an și ași cassa comunală cu tot plusul venitelor totuși n'are nici un ban, ba mi se pare că are datorie.

Cădînd statutul agrar cu toate că în punctul 2 al rezoluțiunii ministeriale se dîce:

„Nem terjedhet ki a szabályrendelet a lakosoknak
„valamely községek vagyonhoz való használati jogának szá-
„balyozására sem, mert a mennyben égy ily rendelkezés ba-
„rátságos uton el nem érhető a bíroság van hivatva
„határozni az 1871 évi XVIII. t. cz. 197 §-a szeri-
„rint”;

Corpul reprezentativ s'apucă și pe basa §. 105 din legea comunală hotărâse după cheia tot a răposatului statut, veniturile vitelor și tacsă de fiecare, separează stut înfruntarea ori tacsă us și drept, nesocotind punctul citat, pășunitul pe pământul comunal de cel privat, dispune ca o vită cu licență în pământul comunal n'are drept a călca pe pământul privat și viceversă, apoi ca să încoroneze și să arete și mai evident rea voință adauge clausula: *extra dominium* pentru recurs.

Acestea sunt fapte scrise pe hîrtie ce nu se pot nega dle Redactor, fapte care ilustrează greutățile cu cari trebuie să lupte bietul plugar român din Cohalm, fapte care ilustrează simțul de dreptate de care omenii cultivați tractează pe prostii de români (?)

Toate acestea nu le vede corespondentul dia-rului nemțesc din Sibiiu. Nu-și ridică puternicul seu glas prin publicitate contra atâtor necazuri și neindrepțături, ci se ocupă de personalități.

Ve rog dle Redactor a primi în coloanele stim. diaic ce redactați aceste rînduri și a usua de faptele descrise și în alt loc, căci strigătele noastre pe alte căi sînt zadarnice.

Silviu.

Din marginea Câmpiei, 30 Aprilie n. 1884. Noi și ei! Inteligența noastră, mai bine dîs, unii membri ai inteligenței noastre s'au interesat de soartea meserieșilor români în trei orașe principale ale țerei; înființînduse, dacă 'mi aduc bine aminte, mai întăiu reuniunea sodalilor români în Sibiiu prin zelul și activitatea de comun cunoscutului domn asesor consistorial Niculae Cristea, sub a căruia președință continuă dela înființarea reuniunii, ea a prosperat și prosperează. Asemenea prosperează cea din Brașov și cea din Cluș, fie dîs spre lauda înființătorilor și conducătorilor lor.

Una necesitate imperativă este crearea unei reuniuni mai întăiu în al 4-lea oraș principal M. Oșorheiu, care oraș cu numeroasa populațiune română din jur și până afund în Campie stă în directă comunicație, și meserieșii români sînt de tot nedisciplinați, fără ceva aședămînt, cum se dîce fără căpătuiu, în o stare materială foarte deplorabilă, căt trăiesc numai din mană în gură fără ca să-și poată da crescere copiilor.

În M.-Oșorheiu sînt doi domni protopopi, sînt câțiva funcționari, particulari, în jur preoțiimea și posesori de mijlocul din inteligență, cari de sigur nu s'ar rețra a contribui și la înființarea unui fond pentru ajutorarea reuniunii. Ar fi dar o faptă măreață, umană și creștinească dacă oare-care din inteligența din M.-Oșorheiu ar lua inițiativa în direcțiunea aceasta.

Inteligența noastră, de și nu este fericită a fi aplicată în funcțiuni cardinale ale statului, în secundare — și subalterne încă foarte rari; cu toate ca numărul și poporul români contribuie în parte mare cu paralele la tesaurul statului, și și-a dat fi în număr însemnat la armată, — cari s'au luptat și în ultimele bătălii voinicesce și au cules lauri strălucite pe câmpurile de luptă. Dar poate aceasta desconsiderare a venit de acolo: că noi am avut darul din am, scit numai ne-am uitat în cărțim de studiu, și din am, de lecturi ne-am ne-am sfârșit capul cu învățatul ca alții, opurile de studiu ni-au cădînd din aer nu le-am cumperat cu bani, de tacsăle scolare am fost eliberați, *victum et amictum* l-am avut gratis și prin urmare părinții noștri nu au avut spese cu noi, nu și-au tras chiar și dela gură ca să putem învăța?!

Inteligența noastră totuși a mai fost aplicată la institutul nostru de credit „Albina” la gimnaziile noastre ca profesori și docenți și în un mod sau altul își câștiga pâinea de toate zilele.

Rău, foarte rău stau însă țărani noștri rustici! Ei după ce au trecut prin foc și prin apă în anii de trista aducere aminte 1848/9 au fost ajunși de alte variați și grele lovituri, căci curînd după încetarea acelei revoluțiuni, s'au început asupra lor persecuțiunile din partea fostilor lor domni pămîntesci, din partea dregătorilor lor de curți, cari în mod astut au stors dela fostii jobagi creduli contracte artificioase, de cari apoi s'au folosit la timpul seu în detrimentul acelora dela cari leau cost stors. Au început venirea jidanilor în țeară, cărorora fostii domni pămîntesci parte în mânia lor că s'au sters jobăgia, parte din lupoasa lăcomie, au preferit a da cărcimele jidanilor, apoi acestia au făcut părul din bieții săteni în câțiva ani. S'au început lucrurile catastrale cu măsurarea pământurilor, cari au causat bieților oameni asemenea mari spese. S'au început procesele urbariali, cari s'au decis mai mult spre dauna fostilor jobagi. Locuitorii de sate întregi fosti curat jobagi, au fost spoliați de realitățile imobile, averea mobilă perdută cu purtarea proceselor! Sînt sate isolate a cărorora locuitori au luat lumea în cap, lăsându-și în ele preotul. S'au început limitațiunile, și Comașăniunile, cu cari ocașuni puternicii domni și-au primit partea cea bună a otarului.

Acum bieții țărani au se plătească sarcinile grele impuse de stat căci așa se dîce: „da imperatului ce este a împăratului și lui Dumneșeu ce este a lui Dumneșeu” au se poate și sarcinile comunale, și ei sînt supuși se poate dar nu le pot implini, și așa li se iau și așternuturile din paturi, cari se vînd la licitația. Trista privește! X.

Varietăți.

* (Părăstas). Sinodul nostru arhidieceșan în ședința a VII la propunerea Escelenței Sale Părintelui arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a decis a odibra în Dumineca următoare părăstas pentru celichna nemuritorului nostru arhiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna, a mece-nașilor Gozșdu și Adronic. Părăstasul s'a celebrat în diaic citată la 10 oare sub conducerea Escelenței Sale cu asistență numeroasă.

* (Postal). Sunt a se ocupa mai multe posturi de magistrii postali, și adecă:

1. *Csik-Várdófalva*, contract de oficial, cauțiune fl. 100., salariu fl. 120 și fl. 40 paușal de cancelarie.

2. *Csik Sz. Simon*, cauțiune fl. 100., salariu fl. 120, paușal de cancelarie fl. 40 și paușal de transport 200 fl.

3) *Kászón-Altiz*, cauțiune fl. 100, salariu fl. 120, paușal de cancelarie fl. 40 paușal de transport fl. 240.

4. *Gyergyó-Békás* cauțiune fl. 100, salariu fl. 120, paușal de cancelarie 40 fl. paușal de transport fl. 800.

Suplicele sînt a se trimete în trei septămăni la direcțiunea de postă în Sibiiu.

(Cas de moarte). Medicul cercual al Mercurii Dr. **Clementie Munteanu**, în urma unui greu și îndelungat morb de plumăni în al 40-lea an al etății, al 9-lea al funcțiunii și al 4-lea al fericitei sale căsătorii, la 17 a le curentei și-a dat nobilul seu cășet în mîna le creurului.

Rămășițele pămîntesci s'a depus în 18 curînd, spre vecinica odichna în cimiteriul evanghelic luteran din loc, ear ceremonialul religios funebral s'a inde-

plinit după rital gr. cath. prin reverendisimul domn Ioan Rusu, protopop gr. cath din Sibiu.

Un public numeros din loc și giur a dat de-cedatului onoarea din urmă.

Două vorbiri binesimțite s'a ținut la mormânt, una de preotul funcționant și alta de Dl. Dr. Calefariu, medic comunal în Seliște, în numele seu și a colegilor sei.

Veduva răposatului, *Matilda Dr. Muntean*, născută *Löv* a binevoit în loc de usitata „pomană“ a dăruit bisericeii gr. or. din loc spre procurarea de vestminte bisericesti 20 fl., v. a. pentru care dar binevoească a primi mulțămă publică.

* (Electoral). Alegerile pentru viitoarea conferință, care se va convoca pe prima Duminecă după Dumineca Orbului, sânt în curgere după cum sântem informați, la Hașeg fură aleși protopopii Rățiu și Densușianu.

La Noerichiu comitatul Sibiiului s'a făcut alegerea Dumineca trecută. Aleși au fost Cosma adv. și Cuteanu protopresbiter contra domnilor Eugen Brote proprietariu și Ioan de Preda adv.

* (Alecsandri e de vină). Panaiot Gușter este acusat de furtul unui scaun. Reclamantul istorisește astfel faptul: „Pe la două-apredece oare din noapte începusem să string scaunele depe trotuar ca să închid cafeneaua, când me pomenesc cu un trecător care îmi spune: „Va furat un pungaș un scaun.“ Dau fuga și-l prind pe dlui la colțul stradei cu scaunul nostru.“

Acusatul: Dle președinte, ve rog să me ascultați cu bunăvoință care ve caracterizează... Alecsandri este de vină.

Președintele: Care Alecsandri?

Acusatul: Poetul... Nu-l cuncasceți, acel care a făcut „Fântâna“.

Președintele: Ce are a face una cu alta?

Acusatul: O să vedeți acum ce are a face. Ve rog să me ascultați cu bunăvoință care ve caracterizează.

Eu m'am dus la teatru ca să văd „Fântâna“ lui Alecsandri. Pe drum m'am întâlnit cu Tasache, Spirea, Marfet și alții. Așa, în loc să mergem la teatru m'am pomenit la bereria de vale. Am plătit eu o halbă, a plătit Tasache alta.

Președintele: Ajunge. Ai furat scaunul, da sau nu?

Acusatul: Ve rog să me ascultați cu bunăvoință care ve caracterizează. A mai plătit și Marfet o jumătate, am plătit și eu alta... ajunsesem turlac.

Președintele: Cauți să te scuzi sub cuvântul că ai fost beat?

Acusatul: Stați să vedeți acum. Spirache era să me ducă acasă, pentru că eu nu prea me țineam bine pe picioare; fiindcă Spirache era însă și mai beat decât mine, el a plecat cu birja.

Președintele: Recunosci furtul?

Acusatul: Ve rog să me ascultați cu bunăvoință care ve caracterizează. N'am furat. Fiindcă nu puteam nici decât să me țin pe picioare, am luat un scaun de afară și când simțeam, ca mi se moie vinele me aședam pe scaun de me odihneam, ca să pot ajunge până acasă. De! spune dle reclamant, așa e că m'ai găsit ședând pe scaun?

Reclamantul: Asta așa e!

Acusatul: Ei, vedeți! Alecsandri e de vină. Dacă nu me duceam să văd „Fântâna“, nu o pățem. Ve rog să me judecați cu bunăvoință care ve caracterizează.

Tribunalul, considerând că intențiunea frauduloasă n'a existat, achită pe Panaiot Gușter.

* (Sinucidere). Ni se scrie din Brașov cu datul de Duminecă. Ați s'a înmormântat cadavrul unui agent de asigurare cu numele **Ioan Murășan**, un tinăr bine făcut și inteligent în etate de 33 de ani. El e de nascere din „Magyar Sárd.“ Viața lui era asigurată foarte bine, căci se dice, că avea un venit cam de 100—200 fl. pe lună, cu toate acestea nu i a mai mai plăcut, să trăiască, căci Mercuri în septămăna aceasta și-a curmat firul vieții prin otrăvire cu fuscin. În hărțile lui a lăsat o epistolă, unde face el ultimile dispoziții ale sale, arătând și cauza sinuciderii sale. El dice, că era pe deplin mulțămit cu soartea sa, dar, cât a trăit a trăit destul și mai mult nu voește să trăiască. Spune că are numai o soră măritată careia îi lasă toată averea lui în realități de un preț cam de 2000 fl. Moșia însă, carea o are pe numele seu pe trecută dela o femeie, pe carea a scăpat-o prin aceea de un necaz mare, să o dea înapoi, căci nu e a lui. Datoriu nu este nimănui; pretensiuni încă nu are dela nimeni, decât dela banca maghiară de asigurare din Cluș vr'o 30 fl., această pretensiune se o

ridice. Inventariul lui specifică numărul hainelor sale un cofer și unele mărunțisuri, cari se află aici în Brașov, ulița căldărarilor în restaurațiunea „la 3 porumbi“, de unde va avea a lua și acestea în primire. Despre sinuciderea sa dice, că a luat fuscin Marți, dar n'a avut efect; dosa aceea a repetat o și Mercuri; nu scie, dacă și va arăta efectul a doua încercare. Realitatea a dovedit, că a doua dosă l'a mutat la cele eterne, căci Joi în 19 l. c. v. s'a aflat corpul seu fără viață. Poliția a făcut toți pașii necesari pentru îndeplinirea testamentului regretatului bărbat, care ar fi putut să mai trăiască, dacă nu l'ajungeau închipirile nebuniei, cari l'au mutat dela aceasta viață.

* Un domn îmbrăcat în negru dela cap până la picioare, se duce la un autor dramatic și îi cere un bilet gratis pentru teatru.

— Nu ve cunosc domnule; îi dise autorul dramatic.

— Cum se poate! M'ați uitat așa curând. Eu am avut onoare să ve pui secestru pe mobile acum un an.

„Românul“.

* (Un proces monstru). — Să telegrafează din Catana (Italia), că în acest oraș se caută un local foarte mare pentru a putea să se judece un proces monstru, în care sânt implicați 280—300 indiviși, afiliații societății Mano Fraterna. Numărul martorilor este d'aproape 1500. Vor fi 100 avocați ca apărători. — Pare, că marea biserică a Benedictinilor are să fie transformată în Curte cu jurați și se va construi o mare colivie de fer pentru acușai.

Loterie.

Sâmbătă în 3 Maiu 1884.

Viena:	57	37	79	36	16
Timișoara:	68	67	56	87	47

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Maiu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.45	122.30
Renta de aur ung. de 4%	91.85	91.85
Renta ung. de hârtie.	88.75	88.70
Galbin.	5.71	5.71
Napoleon.	9.64 ^{1/2}	9.64
London (pe polița de trei luni)	121.40	121.40

Concurs.

Devenind în vacanță stațiunea de medic în cercul Mercurea, comitatul Sibiiului, pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs.

Această stațiune este împreună cu un salariu anual de 300 fl. și 150 fl. pașal de călătorie.

Terminul pentru prezentarea concurselor se prefige pe ziua de 14 Maiu nou a. c. [724] 1—3

Sibiu, 31 Apriliu 1884.

Vice-comitele comitatului Sibiiu.

„FURNICA“

cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Domnii acționari ai societății „Furnica“ cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș sânt provocați, ca în sensul §. 6. din statute, să binevoească a plăti a **cincea rată** de 20% asupra acțiunilor dlor, adică câte 20 fiorini de acțiune până cel mult în **31 Iulie a. c.** la cassa societății în Făgăraș, sau la „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu, sau la filiala acelu institut în Brașov.

Făgăraș, în 30 Aprilie 1884.

[721] 3—3

Directiunea.

Nr. 1864/1884 civ.

[723] 1—3

Publicațiune.

Tribunalul reg. din Elisabetopole aduce la cunoștința publică că terminul de pertractare pentu comasarea hotarului comunei **Kiskund** s'a fipsat pe ziua de **16 Iunie a. c. la 9 oare a. m.** în comuna Kiskund la locuința judei comunal; pe care termin se citează toți posesorii comunali cu aceea observare, ca părțile absente se vor considera ca învoiți cu comasarea, — și că

esemplariul I al cererei se poate privi la tribunalul reg. numit.

Pertractarea o va efectui jud. reg. Nicolau Székely.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopole ținută la 21 Apriliu 1884.

Ludovic Nagy,
președinte.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa experiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaliat despre morb. [645] 22

Dr. Bella,

membre la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS

[707]

2—6

TASCHEN UHREN Oroloage de busunariu
fi. 2.78.

Orologiul cel mai bun pe lume, cu lanț și etui fi. 2.78. Un orologiu de busunariu de Genf din cel mai fin Nickel, cu cășulă de cylinder dintre cele mai frumoase, se trage tot la 36 de oare, cu lanț de mail frumos fi. 4.46., același orologiu Anker, pe 15 rubine, cu lanț de mail cu tot fi. 5.96. Oroloage de busunariu remontoir din Nickel fin fără cheie, cu lanț fin de mail fi. 8.95. Același din argint curat fi. 11.20. Cele mai fine oroloage de busunariu pentru dame cu lanț cu tot fi. 4.80, fi. 5.80, fi. 6.80. Lanțuri de mail singu atice fi. 1.20.

Rix, orologieriu Viena, II.

Nr. 883. 1884

[722] 2—3

Publicare de licitațiune.

Comitetul administrativ al magistrului Ocnei (Vizakna) pe basa planului statorit în ședința din 28 Aprilie a. c. Nr. 52 și aprobat de ministrul de lucrările publice și comunicațiune, a conces regularea și săparea alviului pârăului **Toporcea**, ce urge prin fânașul alodiului cu numele „Nádas“ și regularea împreună pârăului **Visa** cu **Toporcea** cu suma de **fl. 3285. 13** pentru lucrările de pământ și **fl. 373. 8.**

pentru cele de regulare. În urma acesteia pentru începerea lucrărilor, la **14 Maiu c. a. înainte de ameați la 10 oare** se va face licitațiune verbală în cancelaria acestui magistrat.

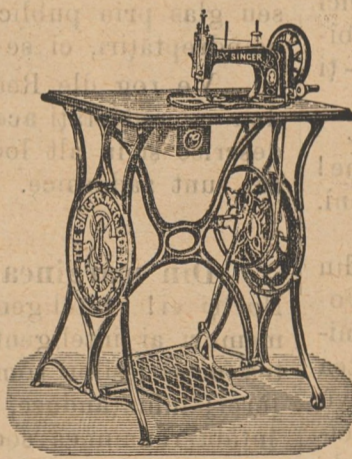
Planul și condițiile de parțiale de zidit sânt la magistrat și pot fi consultate în toate zilele în oarele de oficiu.

Cei ce doresc a competi sânt poftiți a pune vadiu 5% din prețul de licitațiune în bani sau hârtie de preț și să se prezenteze în persoană pre ziua prefiptă.

Ocna, 29 Aprilie 1884.

Magistratul orașului.

Deschidere de etablisement.

Buna primire generală a mașinilor noastre de cusut, câștigată prin soliditatea și practicabilitatea lor, ne a îndemnat să înființăm depouri proprii în mai multe orașe mari din Europa, și fiindcă ele erau căutate și în **Transilvania**, am deschis o filială în **Sibiu** spre a ajuta lipsei acestui oraș industrial și economic pedeparte și spre a înlesni și facilită și cele ale provinciei.

Aducem deci la cunoștința Onoratului public, că filiala mașinilor noastre originale de cusut se află

în Sibiu numai **Strada Cisnadiei Nr. 20**

și că vindem mașinele sub deplină garanță cu prețul de fabrică și sub condițiuni favorabile de solvire (în rate).

The Singer Manufacturing Co., Newyork
G. NEIDLINGER.

[719] 3—3

Instrucțiunea în manipulare se dă gratuit. Deposit mare de părți din mașinele originale Singer, mai departe ace, oleiu și ață.